علی محمدی / ایران

چرا هنوز بازار خرافات کرونایی داغ است؟

من به کووید اعتقادی ندارم

ترانه بنی‌یعقوب
گزارش نویس

«ماسک که فایده ندارد ویروس کرونا آنقدر کوچک است که از لابه لای ماسک هم عبور می‌کند.»، «ببین من خودم زیاد رعایت نکرده‌ام تا حالا و مبتلا هم نشده‌ام. اصلاً آدم زیادی حساس باشد و فکر کند و رعایت کند حتماً مبتلا می‌شود. کمتر فکر کنی کمترهم می‌گیری.»، «ای وای دوز دوم واکسن را نزنی‌ها؟ دوز دوم کشنده است. خیلی‌ها را دیده‌ام دوز دوم را زده‌اند و کرونا گرفته‌اند.»

حتماً شما هم بعداز گذشت یک سال و نیم از شیوع بیماری کرونا که همه جهان را تحت تأثیر قرار داده این اظهار نظرهای غیرعلمی را بارها شنیده یا خوانده‌اید.

گاهی این اظهار نظرها را از کسانی می‌شنوید که اصلاً انتظارش را ندارید. آدم‌هایی که تحصیلکرده‌اند اما بعد از گذشت این مدت هنوز اصول علمی ساده را زیر سؤال می‌برند یا استدلال‌هایشان کاملاً بر اساس جهل است. کسانی که گاه پزشک معالج‌شان را هم خسته و فرسوده می‌کنند بس که هنگام مراجعه به پزشک در برابر پذیرفتن بیماری مقاومت دارند. حتماً شما هم بارها این جمله را از دور و بری‌هایتان که کرونا گرفته‌اند، شنیده‌اید: «من سرما خورده‌ام.»

حالا از پزشکان اصرار که در دوره پاندمی کرونا سرماخوردگی نداریم و هرعلائمی را باید کرونا فرض کرد و از خیلی‌ها هم انکار. این افراد معمولاً تابستان به تئوری کولر، خربزه و انگور معتقدند و در فصل زمستان هم طور دیگری استدلال می‌کنند اینکه پتو از رویشان کنار رفته یا باد سرد پاییزی خورده‌اند و چاییده‌اند. راستی این تصورات غلط، جهل و نادانی یا هرچه اسمش را بگذاریم منشأش کجاست؟ آیا رسانه‌ها در این باره درست اطلاع‌رسانی نکرده‌اند یا مبانی تفکر ما اساساً در برخی موضوعات آغشته به جهل و خرافه است؟

اصلاً برای اینکه بهتر با این تفکرات آشنا شویم به یک کافه شلوغ روباز می‌رویم تا ببینیم کسانی که در اوج پاندمی با خیال راحت دورهم نشسته‌اند و گپ می‌زنند، قهوه می‌نوشند و سیگار می‌کشند چه می‌گویند. ۲۶ ساله است دانشجوی هنر بدون ماسک نشسته یعنی نه موقع نوشیدن قهوه‌اش، که اصلاً اعتقادی به ماسک ندارد: «ببین من به واکسن و ماسک اعتقاد ندارم. یک بار هم کرونا گرفتم خوب شدم. ویروس پرتاب نمی‌شود که ماسک بخواهد جلویش را بگیرد راحت از لابه لای منفذها هم عبور می‌کند.» دوستش که دود سیگار را توی هوا فوت می‌کند: «ای بابا توی فضای باز که کسی کرونا نمی‌گیرد این را که همه می‌دانند چقدر حساسی شما؟ ببین خود مسئولان کافه هم درست و حسابی ماسک نزدند. البته یکی از دوستانم فوت شد اما بیماری زمینه‌ای داشت. سالم باشی طوری نمی‌شود.»

- یعنی بعد از یک سال و نیم هم هنوز معتقدی آدم‌های سالم طوریشان نمی‌شود؟ خیلی‌ها سالم بودند اما راهی بیمارستان شدند و جان‌شان را از دست دادند؟

- مگر تو پرونده پزشکی‌شان را دیده‌ای؟

دختر جوان دیگری هم مغرورانه می‌گوید: «کرونا را با داروهای گیاهی خوب کردم. طب سنتی در این باره خوب عمل کرد هیچ وقت هم واکسن نمی‌زنم چون اعتقادی ندارم.»

دختر جوان شاید نشنیده باشد که چند روز قبل یکی از مدعیان طب گیاهی در درمان قطعی کرونا با روش‌های ابداعی اصطلاحاً معروف به طب سنتی به‌دنبال ابتلا به کرونا درگذشت.

دکتر هادی یزدانی، پزشک جهل و خرافه را بویژه در دوران همه‌گیری کرونا این گونه تحلیل می‌کند: «اگر به خرافه، جهل، شبه علم اجازه گسترش دهی یک جایی وسط بحران برایت مشکل ایجاد می‌کند. در دنیا و در بحث کرونا شبه علم گسترش پیدا کرد و گروه‌های مرجع یک جاهایی ضعیف شدند.»

او با تأکید بر اینکه پزشکی یک علم عینی است، می‌گوید: «در پزشکی ماجرا تا حد زیادی متفاوت با علوم دیگرهم هست چرا که پزشکی یک عینیتی دارد و در نهایت بیمار باید بهبود پیدا کند و مشکلش رفع شود. بنابراین در این علم خرافه گرایان و جاهلان خیلی نتوانستند ما را از میدان به در کنند. شاید در فلسفه و علوم دیگر بهتر توانستند این کار را پیش ببرند. اما در پزشکی نتوانستند ما را از میدان بیرون کنند و زیست انگلی داشتند اما بحران مرجعیت را به وجود آوردند. در سطح جهان هم این اتفاق‌ها افتاد گاهی همین جهل مثلاً حتی مرجعیت سازمان‌های جهانی را هم کاهش می‌داد، اما بعد بحرانی به‌نام کرونا آغاز شد که خیلی کسی از آن اطلاعی نداشت بنابراین باز هم جا برای خرافه، حرف‌های جفنگ و جهلیات باز شد. جهلیاتی که در ایران هم شاهدش بودیم و هستیم. حرف‌های غیرعلمی که هیچ مبنایی ندارند اما درباره بیماری، واکسن و درمان بیماری زده می‌شود. وقتی نهاد علم را تضعیف کنی اثرات و تبعاتش را خواهی دید وهر کسی برای خودش مثل شعبده بازها گعده‌ای راه می‌اندازد و پیشنهادهایی را از کلاهش بیرون می‌آورد.»

به‌گفته این پزشک در علم پزشکی همیشه بر اساس مشاهده، شواهد، مدارک و قرائن صحبت می‌شود وهیچ حرفی هم قطعی نیست. ممکن است همین الان نسخه‌ای که من برای کووید می‌نویسم با نسخه شش ماه قبلم قابل مقایسه نباشد. چراکه ما مبتنی بر علم جلو می‌آییم و با اطلاعاتی روبه رو هستیم که از آخرین نسخه منابع ورفرنس‌های علمی‌مان می‌گیریم و اگر رفرنس علمی دیگری بیاید و آنها را زیر سؤال ببرد دیگر کار قبلی را انجام نخواهیم داد. تضعیف نهاد علم و رقابت علم و شبه علم است که موجب گسترش جهل می‌شود.

> نمی‌دانم شما از کدام دسته‌اید؛ آنهایی که به علم معتقدند یا آنهایی که ترجیح می‌دهند اطلاعاتی را بپذیرند که هیچ پایه علمی ندارد اما به نفع‌شان است. در روزهای سخت همه‌گیری هرکدام می‌توانیم با روشن کردن شمعی در برابر جهل و نادانی و اطلاعات غلط بایستیم چراکه چه بخواهیم و چه نخواهیم ویروس کرونا و جهش‌هایش کار خود را خواهد کرد

اما چقدررسانه‌ها به‌عنوان یکی دیگر از گروه‌های مرجع در زمان بحران توانسته‌اند به نگاه علمی در این زمینه کمک کنند و مردم را از شایعه دورنگه دارند؟ خود شما چقدر توانسته‌اید به کمک رسانه‌ها به اصطلاح به اطلاعات درست در دوره پاندمی کرونا دسترسی پیدا کنید. گروه مرجع رسانه‌ای شما در این زمان چه کسانی بودند؟

دوباره به کافه برمی‌گردیم. چند جوانی هم هستند که کاملاً باورهای غلط دیگران را رد می‌کنند: «می‌دانید ما خودمان هم اوایل فکر می‌کردیم کرونا مثل سرماخوردگی است. با رعایت زیاد وسواس است اما فالو کردن چند دکتر خوب در شبکه‌های اجتماعی به ما کمک کرد درباره این بیماری بیشتر بدانیم. خیلی از اطلاعات نادرست دلیلش فقط اطلاعات و نادانی است.»

هادی یزدانی که خودش در دوران پاندمی یکی از پزشکان مرجع در شبکه‌های اجتماعی بوده، در این باره معتقد است: «ابزار مدیا می‌تواند توسط یک فرد تحصیلکرده استفاده شود و هم کسی که منتسب به نهاد علم است یا کسی که وابسته به شبه علم است؛ یعنی ابزار در اختیار همه هست. من تأثیر رسانه‌ها را در دو سطح روی بیماران می‌بینم یکی در سطح کلان یعنی رسانه‌های بزرگ مثل صداوسیما که این همه شبکه دارد. شبکه سلامت دارد و کلی برنامه سلامت محور تولید می‌کند اما خروجی‌اش چه بوده؟ من خیلی صریح می‌گویم کاری که افرادی که در این مدت با تخصص‌های مختلف پزشکی در رسانه‌های شخصی‌شان کردند یعنی فرد فرد اطلاعات مفیدی تولید کردند از رسانه‌ای مثل صداوسیما بیشتر بوده. چون توانستند به اندازه خودشان جلوی جهل و خرافه و اطلاعات غلط را بگیرند. گاه همین اطلاع رسانی‌ها چنان برد وسیعی داشت که با یک برنامه‌ای که صداوسیما می‌ساخت قابل مقایسه نبود. مثل توئیتی که گاه بیش از ۱۵۰ هزار نفر آن را دیدند و حاوی اطلاعاتی بود که اگر ۱۵ نفر هم آن را دقیق خوانده بودند ما می‌توانستیم بگوییم وظیفه‌مان را انجام داده‌ایم. بنابراین ضعف عملکردی رسانه‌های بزرگ در دامن زدن به جهل و خرافه کاملاً مشخص است. گاهی با عدم اطلاع‌رسانی صحیح و گاه با دامن زدن به جهل که باز به همان بحث معرفتی باز می‌گردد.»

نمی‌دانم شما از کدام دسته‌اید؛ آنهایی که به علم معتقدند یا آنهایی که ترجیح می‌دهند اطلاعاتی را بپذیرند که هیچ پایه علمی ندارد اما به نفع‌شان است. در روزهای سخت همه‌گیری هرکدام می‌توانیم با روشن کردن شمعی در برابر جهل و نادانی و اطلاعات غلط بایستیم چراکه چه بخواهیم و چه نخواهیم ویروس کرونا و جهش‌هایش کار خود را خواهد کرد.

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۷۲۴

آسان

۷					۹			
	۳	۸			۷		۹	۶
	۶	۹	۸					۱
۲	۴	۶				۱		
۸		۳				۲		
		۷				۶	۸	۹
۶					۵	۳	۷	
۹	۵		۷			۴	۶	
			۴					۵

متوسط

				۱				۸
۸	۶		۵			۴		۳
	۲		۳					۷
			۲			۷		۵
	۸		۴	۷	۹		۶	
۲		۷			۵			
۷					۱		۲	
۶		۹			۲		۷	۱
۴				۹				

سخت

					۳	۴		
	۹		۴					۸
۸	۲		۵				۳	
		۹				۲	۴	
۶								۳
	۱	۸				۹		
	۵				۴		۶	۷
۱					۹		۵	
		۳	۸					

خیلی سخت

	۷	۶	۲	۴				
		۵					۸	
	۳			۶		۹		
	۱						۷	۴
			۹		۷			
۶	۵						۹	
		۸		۲			۳	
	۶					۵		
				۵	۳	۲	۶	

حل جدول سودوکو شماره ۳۷۲۴

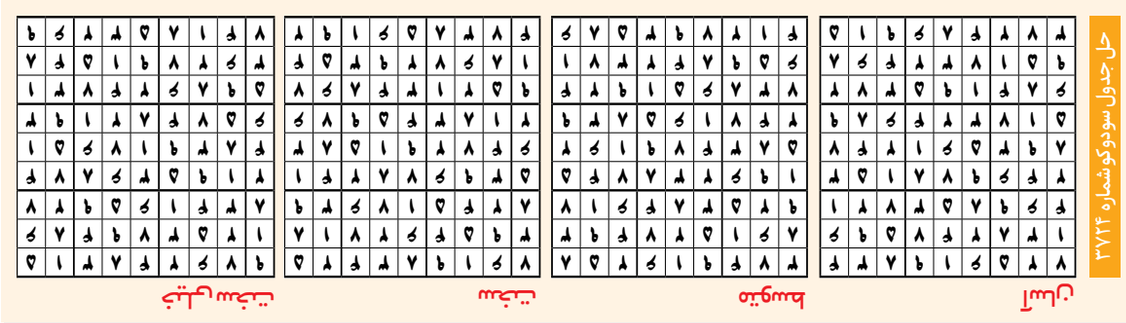

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۶۹۱

جدول عادی

افقی:

۱- لقب «رودکی» - ستایش
۲- زن و فرزندان - صدای سرکشیدن - کثرت آمد و شد
۳- فارسی زبان - پایتخت «کره جنوبی» - گوشه مثلثی دامن
۴- جوی - فلز سرخ - عددی پرتوان در ریاضی - ساقه خشک غلات
۵- حرف ندا - اهریمن - سیاستمدار
۶- فیلم کابویی - سازمان پیمان آتلانتیک شمالی - گلابی
۷- پایتخت ایالت «بنگال غربی» در هند - شعله آتش - سوگند
۸- قشر - گردهمایی برای گفت‌وگو و رایزنی - اتومبیلرانی
۹- پایتخت بهرام گور - اصل اول در زندگی مشترک - گاه برضابطه چیره می‌شود
۱۰- قرص - ساختمان فروریخته - نگهبان چماق نقره‌ای
۱۱- حالت کرختی - واضح - خمیدگی کاغذ
۱۲- کوچک - بیسکویت سبک و ترد - شبکه اینترنتی - امر به شنیدن
۱۳- راه - مخفف اندوه - در یک جا کار می‌کنند
۱۴- محبس - اهرم - از نام‌های خانم‌ها
۱۵- سخنان بیمارگونه - بازیگر سریال «بوتیمار» که خرداد ۱۴۰۰ پخش شد

عمودی:

۱- توجه - شخصیت عروسکی ایرانی
۲- بالاتر از آن رنگی نیست - قسمی چراغ - بخشی از اوستا
۳- آنکه خرید و فروش کند - نماینده قانونی - نیش زدن
۴- بسوی - پاک شده با آب - طمع - نشان مفعول
۵- انجمن و کارگروه - کشور «لومه» - بی رمق ندارد!
۶- مخفف شاه - یک خط نوشته - اختلال زبان پریشی
۷- از قبایل عرب - بیزاری جستن - جایگزین کبریت
۸- برهنه - کلمه تصدیق - برادر کمبوجیه
۹- دستکاری روی عکس - مأیوس - دختر زئوس
۱۰- مدرک کارشناسی - همان سیب - ضمیر جمع
۱۱- جنس جنگجو - ترشی بادمجان - زن صومعه‌نشین
۱۲- جبه - ضمیر بی حضور - نقل کننده سخن یا خبر از کسی - زمان معلوم
۱۳- فیلسوف آلمانی - سزاوار - سفید مایل به زرد
۱۴- بحر - چیره شده - تنبل، خوشگذران
۱۵- نهادی آموزشی/مذهبی - برگ‌ها

جدول ویژه

افقی:

۱- نخستین رمان «هشام مطر» نویسنده لیبیایی - رازقی
۲- نام «ژورکائف» مهاجم سابق فرانسه - خسارت دیده - بوکسور
۳- واگیری مرض - جوهرمازو - پوسته
۴- توده چیزی - خوب - ناتمام - لون
۵- قورباغه - نام دخترانه - لهیب
۶- از پوشاک زنانه - کشوری در غرب سوئد - گیره مو
۷- نهایی - نوعی زمرد - دیوار بلند
۸- شهری در استان چهارمحال و بختیاری - تلفیق - اثر دیدنی «چابهار»
۹- چراغ آسمان - خصلت‌های خوب اخلاقی - شهری در استان خوزستان
۱۰- سفید آذری - هنگام - از صنایع ادبی
۱۱- جایزه علمی ادبی - پزشک کارآموز - اختلال در سیگنال
۱۲- قدیمی‌ترین نوشته به زبان هند و اروپایی - به حساب رسنده - کلام تردید - الیاف گیاهی
۱۳- اصطلاحی در دانش رایانه و برنامه نویسی - بعد از امروز - اختصار نیروی دریایی ارتش
۱۴- جمع‌آوری و تنظیم مطالب - دوای بیمار - شهر خیالی!
۱۵- مگر - کتاب «ماریو سولداتی»

عمودی:

۱- سبکی موسیقایی - شهری در «قبرس»
۲- صندلی چرخدار کودک - زین و برگ اسب - مردد
۳- گویها - ابزاری در مطبخ - نادرست
۴- چیز - انقراض و انهدام - تلفظ O - عدد عنقا
۵- زنجیرواری - روحانی زردشتی - پوز
۶- سیما - ضد «شر» - مشق‌های شب
۷- بی‌رنگ و جلا - نی هندی - مافوق و بزرگتر
۸- هادی فیزیکی - دست‌نخورده - نصیحت
۹- پرنده‌ای پابلند - پدرسام - همیشه
۱۰- از جاهای دیدنی «مرودشت» در استان فارس - مرد برفی - سازمان امریکایی
۱۱- اثر خیسی - بالا رفتن - دوری از دوستان
۱۲- بدون نیروی کافی - جایگاه ویژه - روح و جان - بندر «امارات»
۱۳- کوکب - بازشناسی - به درد بخور
۱۴- زینت یافته - گوشه مثلثی دامن - گیاهی زینتی
۱۵- فیلم «رخشان بنی اعتماد» - نوعی امتحان

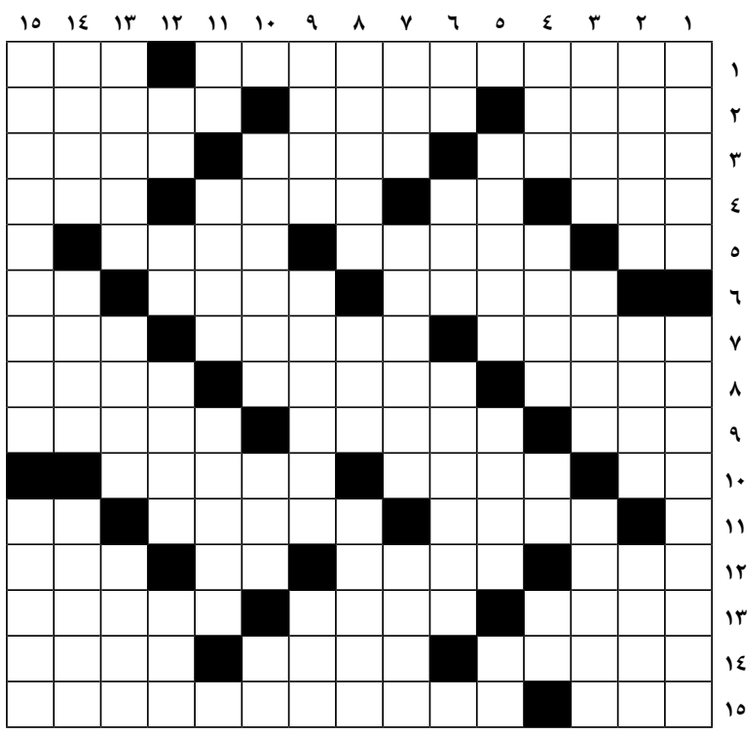

حل جدول عادی شماره ۷۶۹۰

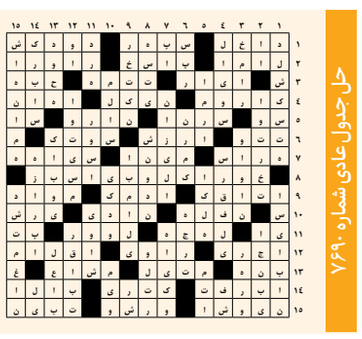
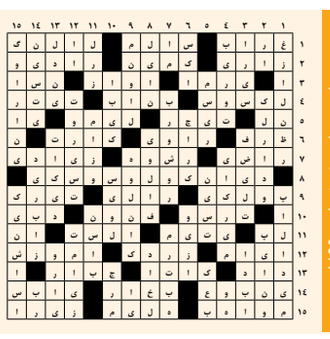
حل جدول ویژه شماره ۷۶۹۰